

E ZPRAVODAJ

Časopis pro obyvatele regionu Jaderné elektrárny Dukovany

SMARAGD 2006 - cvičení prokázalo vysokou profesionalitu všech zúčastněných

str. 4 a 5

Saskia Burešová: „Kalendárium je pro mne univerzita života“

str. 8 a 9

Bilibino aneb Dukovanští na Čukotce

str. 10 a 11

ZPRAVODAJ

ČÍSLO 3/2006

Toto číslo vyšlo 22. září 2006

OBSAH:

Titulní strana - Velká cena Vysočiny - závody v parkurovém skákání v Dukovanech. Fotografie Jan Sucharda

- str. 2 **Skupina ČEZ významně podporuje aktivity v regionu:**
- Mezinárodní hudební festival Petra Dvorského
 - Nové oranžové hřiště v Rouchovanech
 - Folkové prázdniny v Náměšti nad Oslavou
- str. 3 **WIN CZECH - rozhovor s Larisou Dubskou, předsedkyní české sekce světového sdružení žen pracujících v oblasti ionizujícího záření**
- str. 4-5 **SMARAGD 2006 - havarijní cvičení v Jaderné elektrárně Dukovany prokázalo vysokou profesionalitu všech zúčastněných**
- str. 6 **Představujeme... Městské kulturní středisko v Moravském Krumlově**
- str. 7 **Obec Dukovany a jaderná elektrárna - včera, dnes a zítra**
Rozhovor s Vítězslavem Jonášem, starostou obce Dukovany
- str. 8-9 **Saskia Burešová - nejen o televizním Kalendáriu**
Rozhovor Aleny Hostašové
- str. 10-11 **Bilibino - jaderná elektrárna za polárním kruhem.** Článek Zbyňka Grundy a Petra Odehnala o pracovní cestě na „konec světa“
- str. 12 **Mateřské centrum Andílci má bohatý program**
- str. 13 **Velká cena Vysočiny v Dukovanech**
■ Off road day - netradiční den dětí pro děti z dětských domovů
- str. 14 **Z kuchyně paní starostky...** tentokrát nahlédneme do kuchyně starostky Újezdu u Rosic
■ Pro volnou chvíli - tradiční soutěž pro dospělé čtenáře
- str. 15 **Informační centrum EDU zve k návštěvě**
■ Nabídka výrobků a služeb podnikatelů v okolí Jaderné elektrárny Dukovany
- str. 16 **Soutěžení pro školáky** z dílny brněnského vydavatelství KIRA

ZPRAVODAJ EDU

Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany. Registrační číslo: MK ČR E 11631. Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje PhDr. Jan Sucharda - JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice, telefon/fax: 568 860 168, E-mail: jas@jas-hrotovice.com. Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA.

SKUPINA ČEZ - GENERÁLNÍM PARTNEREM MEZINÁRODNÍHO HUDEBNÍHO FESTIVALU PETRA DVORSKÉHO V JAROMĚŘICÍCH NAD ROKYTNOU

„Letos Mezinárodnímu festivalu Petra Dvorského vytvrle padalo štěstí ve formě deštových kapek,“ s těmito slovy vystoupil na pódium ředitel festivalu pan Miroslav Stehlík při zahajovacím koncertu v zahradě jaroměřického zámku v sobotní podvečer 5. srpna 2006. Ocenil statečnost a velkou lásku k hudbě u všech přítomných, kteří přes dramatickou neustávající dešť navštívili tento koncert.

Slavnostní otevření festivalu provedli Miloš Vystrčil, hejtmán kraje Vysočina, a Zdeněk Linhart, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany, jako zástupce generálního partnera festivalu Skupiny ČEZ. Oba pánové popřáli všem návštěvníkům festivalu příjemné hudební zážitky. Pod oranžovými pláštěnkami měli odolní milovníci hudby šanci zakusit neopakovatelný

zážitek ze zpěvu maltské Miriam Gauci, sólistky Metropolitní opery New York, a Petra Dvorského společně podbarvené hudbou Moravské filharmonie Olomouc pod taktovkou dirigenta Michaela Lause.

JANA ŠTEFÁNKOVÁ
FOTO JOSEF NĚMEC

SPORTOVNÍ DÁREK PRO ROUCHOVANSKÉ DĚTI K JEJICH SVÁTKU - SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ ORANŽOVÉHO HŘIŠTĚ V ROUCHOVANECH 1. 6. 2006

Vitr povíval zavěšenými oranžovými balóčky s logem společnosti ČEZ. Ta totiž věnovala prostřednictvím donátorské organizace Nadace ČEZ obci Rouchovany, která leží v pětikilometrové vzdálenosti od Jaderné elektrárny Dukovany, částku 2 mil. Kč. Finanční prostředky byly určeny na stavbu hřiště pro děti a mládež, kteří mají v obci silné zastoupení. „Mladí jsou naše budoucnost a sportem se rozvíjí jejich fyzický i duševní potenciál,“ zahájil slavnostní otevření hřiště starosta obce Vladimír Černý, symbolicky na Den dětí 1. 6. 2006 v 10.00 hod. Přivítal všechny přítomné, zástupce ředitele Jaderné elektrárny Dukovany pana Jaroslava Vlčka, Janu Štefánkovou zastupující Nadaci ČEZ a Zdeňka Havla, ředitele oblasti Vysočina společnosti SWIETELSKÝ a realizátora stavby. „Jsem rád, že spolupráce se společností ČEZ, Jadernou elektrárnou Dukovany, je nastavena na tak vysoké úrovni a jsou akceptované potřeby našich občanů.“ Také pan Vlček byl se spolupra-

ci spokojen a popřál všem přítomným, tedy zejména dětem z rouchovanské základní školy, aby jim hřiště dlouho a dobře sloužilo. Nové víceúčelové hřiště s kvalitním povrchem, stejně jako mnoho dalších podobných hřišť financovaných Nadací ČEZ v celé České republice, je určeno zejména k basketbalu, fotbalu, pozemnímu hokeji, volejbalu nebo házené. Celkové náklady na jeho vybudování dosáhly částky 3,5 milionu Kč.

JANA ŠTEFÁNKOVÁ
FOTO EDU

FOLKOVÉ PRÁZDNINY VE ZNAMENÍ ORANŽOVÉ

Letošní ročník náměšťských Folkových prázdnin podpořila významně Skupina ČEZ - stala se jejich generálním partnerem. Nejen finanční pomoc pořadatelům, ale i řada společných projektů - to vtisklo ráz 21. ročníku Folkových prázdnin, kterým tento multižánrový festival vstoupil do třetího desetiletí. Jeho leitmotivem byly „vokály, hlasy a zpívání“. MěKS v Náměšti nad Oslavou, jako pořadatel festivalu Folkové prázdniny, se za podpory Města Náměšť nad Oslavou a Správy státního zámku v Náměšti snaží vždy vytvořit pro všechny, kteří do Náměště přijíždějí, co nejpestřejší program a co nejpříjemnější podmínky pro pobyt. Součástí FP byl festival tvůrčích dílen „Hnízdo múz“ (v jehož rámci bylo návštěvníkům nabídnuto více než 100 dílen, seminářů, workshopů), „Openscena“, příležitostný festivalový kemp. Proběhl rovněž III. ročník mezinárodního muzikologického semináře a řada dalších rozmanitých aktivit.

Nepřehlédnutelné byly oranžové aktivity ve spolupráci se skupinou ČEZ: „Hnízdo plné energie“, „Oranžová kola Nadace ČEZ“ a oranžový výlet do IC Dukovany a Dalešického pivovaru.

S klasikem je možné říci: „21. ročník ‚folkovek‘ je mrtev, ať žije 22. ročník!“ Takže příští rok na shledanou!

VĚRA SZEMLOVÁ
vedoucí Městského kulturního střediska
v Náměšti nad Oslavou

WIN CZECH

Je to více než jeden rok, kdy jsme čtenáře Zpravodaje informovali o celosvětové konferenci organizace WIN (Women in Nuclear) Global, kterou organizovala Česká nukleární společnost v Českém Krumlově. Na celosvětové konferenci se sešly především ženy z celého světa, které pracují v oblasti mírového využívání jádra a ionizujícího záření. Celosvětová organizace WIN Global existuje již čtrnáct let a naše republika byla první zemí bývalého „východního bloku“, která konferenci uspořádala. V České republice působí sdružení WIN od roku 2000, předsedkyní sdružení je Ing. Larisa Dubská.

ROZHOVOR S LARISOU DUBSKOU, PŘEDSEDKYNÍ WIN ČR

Lariso, jaká byla tvá cesta k jaderné energetice?

Když jsem se před lety rozhodla o vysoké škole, zvolila jsem energofyzikální fakultu Moskevského energetického institutu, kde se na výuce podíleli nestoři jaderné energetiky. Mou specializací se stala tepelná fyzika a termohydraulika a po absolvování mi přišlo naprosto logické ucházet se o zaměstnání v jaderné elektrárně.

Jak dlouho jsi pracovala v Jaderné elektrárně Dukovany a co bylo náplní tvé práce?

Nastoupila jsem hned po vysoké škole v roce 1982 a až do letošního července jsem pracovala v oddělení reaktorové fyziky. Měla jsem na starosti „úřad“ kolem kontraktu na jaderné palivo, jednání se specialisty dodavatele paliva a technické dokumentace, licencování modernizovaných typů paliva. Byla to práce velice zajímavá a taky různorodá. Teď pracuji v akciové společnosti ENVINET, která má významné aktivity v jaderné energetice, takže jsem zůstala i nadále v oboru.

Práce v jaderné energetice není zrovna nejtypičtějším oborem pro ženu, dovedeš odhadnout jaký je poměr žen pracujících v jaderné energetice u nás a v ostatních zemích Evropy?

Muži v tomto oboru skutečně převažují nejen u nás, ale i ve světě. Na druhou stranu si myslím, že díky tomuto faktu jsou ženy více vidět. Když potom mluví k veřejnosti z pozice těch, kdo se v oboru pohybují, mohou k ryze odborným zkušenostem přidat vlastní pocity představitelky „něžného pohlaví“, ženy-matky. Dokážou snáze sdělit technické informace řečí, která je srozumitelná pro všechny.

Můžeš v krátkosti představit WIN v České republice a program pro letošní rok?

Tato organizace v její současné podobě vznikla v roce 2000. Má přes 70 členek z různých oblastí využívání ionizujícího záření, jaderné energetiky, výzkumu nebo školství. Jedním z hlavních cílů sdružení WIN je podílet se na objektivním informování veřejnosti o jaderné problematice. Zúčastňujeme se vzdělávacího programu na školách. Pořádáme besedy a exkurze na zajímavá pracoviště. Již druhým rokem vydáváme měsíčník infoWIN, který přináší zajímavosti ze světa jádra

a seznamuje čtenáře s ženami zajímavých profesí. Na podzim letošního roku připravujeme společně se slovenskými kolegyněmi setkání s Občanskou bezpečnostní komisí elektráren v Dukovanech a Mochovcích. Tento seminář proběhne v hroťovickém SPORT-V- HOTELU a v Jaderné elektrárně Dukovany. Budeme zde kromě jiného hovořit o tom, jak vnímají lidé z okolí elektrárny toto sousedství, navštívíme společně mezisklad odpracovaného paliva, podíváme se do informačního centra EDU.

A na závěr. Lariso, máš čas také na nějaké koníčky a odpočinek?

Myslím, že je pro každého velmi důležité najít něco, u čeho si odpočine, zrelaxuje, pročistí hlavu. Já využívám k tomuto účelu asijské cvičení taj-či. Navíc jsem letos zcela nečekaně propadla zahradičnicku, které mne velice baví.

PTALA SE ALENA HOSTAŠOVÁ

FOTO JAN SUCHARDA

Na přelomu měsíce května a června se uskutečnila v Kanadě konference WIN Global. Na tradičním 14. výročním setkání se v Ontariu sešlo rekordní množství účastnic: 350 žen ze 40 zemí světa.

Samotná výroční konference začala historickou reminiscencí na počátky zakládání různých sdružení „jaderných žen“ v různých zemích: Energy Channel ve Finsku, Frauen fur Energie ve Švýcarsku, Women och energi ve Švédsku atp. Právě ve Švýcarsku velmi pomohly jaderné ženy v rozvoji a udržení jaderné energetiky, která dnes představuje přes 40 % výroby elektřiny a je v neustálých referendech podporována většinou obyvatel. První akce v osmdesátých letech byla založena na inzerci s obrázkem malé holčičky a heslem Mami, nezhasínej!, která emocionálně připomínala význam spolehlivého zásobování elektřinou. Dnes je to např. podíl jaderných žen na dalších inzertních kampaňích, např. „Bez jaderné energie bychom neměli polovinu elektřiny“ s obrázkem poloviny alpské lanovky atp. Současnost WIN popsaly národní referáty o stavu a činnosti sdružení v jednotlivých zemích. Za ČR prezentovala Larisa Dubská úspěšnou akci WIN Czech s pozváním starostek z okolí Dukovan na návštěvu elektrárny.

(převzato z: www.csvts.cz/cns)

SMARAGD 2006

Je ráno, čtvrtek 13. července 2006. Začíná den jako každý jiný. Podle předpovědi meteorologů nás dnes čeká další tropický den letošního léta. Mnozí z nás při cestě do Jaderné elektrárny Dukovany přemýšlejí, jakým způsobem se co nejlépe vyrovnat s velmi nepříjemnými vysokými teplotami. Přesto se tento den oproti ostatním trošičku liší. Úderem sedmé hodiny ranní zahajuje posádka trenažéru, na kterém je pravidelně prováděn výcvik obsluh jednotlivých blokových dozoren činnosti, které ve svém důsledku povedou v průběhu dnešního dopoledne k vyhlášení simulované radiační havárie na lokalitě jaderné elektrárny. Proč? Jaderné elektrárny na území České republiky mají mimo jiné za povinnost, která je jim uložena zákonem, procvičovat opatření i pro tak málo pravděpodobné situace, jako je masivní únik radiace z prostor elektrárny. Osádka trenažéru kontroluje z počátku technologii na normálních provozních parametrech. Skrytě však přichází prostřednictvím instruktora počáteční změna para-

metrů, které se projeví okamžitě na jednotlivých panelech této cvičné blokové dozory. Stav si vyžaduje okamžitou reakci obsluhy přítomných členů blokové dozory. Velice pružně, s minimální časovou prodlevou, ale přesně dle stanovených, několikrát procvičovaných postupů je odstaven blok, na kterém se projevila porucha. Ale to zdaleka není konec. Další zobrazované parametry svědčí o poruše na prvním parogenerátoru. Vlivem této poruchy uniká z radiační části zařízení elektrárny každou hodinu 300 tun chladiva, které je vysoce radioaktivní. Tempo činnosti osádky na trenažéru se neustále zvyšuje. O všech zjištěných skutečnostech je informován směnový inženýr, který podle předem stanovených postupů a na základě vyhodnocení události nejprve svolává s využitím technických prostředků technické podpůrné středisko a posléze i havarijní štáb jaderné elektrárny. Tyto obě složky jsou určeny k tomu, aby bezprostředně po vzniku jakékoli závažné události při provozování elektrárny byly schopny zajistit opatření na lokalitě JE Dukovany pro zmírnění následků poruchy.

Zaměstnanci, kteří se v této chvíli pohybují v provozních prostorách elektrárny, jsou informováni o vzniklé situaci. Mluvčí havarijního štábu přednáší do závodního rozhlasu základní informace s doplněním o opatření, která má personál vykonávat. Jeho hlas je bez emocí a klidný. Samozřejmě neopomíná upozornit, že se jedná o cvičení. Dalším nasimulováním souběhu událostí dochází k otevření pojišťovacího ventilu parogenerátoru. V tomto okamžiku by se zařízení chovalo jako obrovský přetopený papiňák. Dochází (samozřejmě simulovaně) k úniku radioaktivní páry do ovzduší. Událost je ve stavu, kdy je nutno zahájit opatření k ochraně personálu. K tomuto kroku vydává pokyn havarijní štáb. V elektrárně je spuštěno celkem asi 450 sirén a sirének, jejichž pronikavý zvuk nechává nikoho na pochybách, jak se má zachovat. Zaměstnanci zahajují činnosti, které mají v paměti z každoročního školení z oblasti havarijní připravenosti. Uzavírají okna, vypínají počítače a klimatizaci, ukládají nástroje a další zařízení. Připravují si ochranné prostředky, které

mají k dispozici na pracovištích a posléze odcházejí do jednotlivých krytů a na shromaždiště. Krytů je v elektrárně celkem sedm a shromaždiště dvě. Poskytují umístění všem osobám, které se v inkriminované době nacházejí v elektrárně. Navíc, vzhledem k počasí, které cvičení provází, zde nacházejí i chládek, což je v dané situaci více než příjemné. To samé ovšem nemohou říci pracovníci fyzické ostrahy elektrárny, kteří se dle předepsaných postupů již pohybují v ochranných oděvech, jež umocňují v době vyhlášení ochranných opatření ještě více ohromné teplo, způsobené letním sluníčkem. Obdobně jsou na tom i hasiči hasičského sboru jaderné elektrárny, kteří vyjíždějí k fiktivnímu požáru kabelového kanálu. Vzhledem k tomu, že se jedná o „požár“ důležitého zařízení, je aktivován požární poplachový plán, což znamená povolání profesionálních hasičských sborů z okolí elektrárny. Postupně přijíždějí hasiči z Hrotovic, Moravského Krumlova, Náměště nad Oslavou a Třebíče. Ale protože neštěstí nechodí po horách, ale po lidech, při hasebním zásahu dochází ke zranění jednoho z přítomných hasičů. Jeho kolegové okamžitě tuto skutečnost oznamují lékařské službě, která po několika minutách přijíždí na místo a provádí ošetření postiženého a následný transport sanitním vozidlem.

V krytu pod provozní budovou 2, je mezi tím havarijním štábem a krytovým družstvem organizována činnost skupiny odborníků, která se následně podílí na opravě pojišťovacího ventilu parogenerátoru. Oprava se zdařila a únik aktivního média byl zastaven. Ještě před dokončením této činnosti je nařízena evakuace jednoho z úkrytových prostor. Přijíždí autobus smluvní dopravní firmy a ukruté osoby plynule přecházejí z krytu do útrobu vozidla. Evakuaci organizují členové krytového družstva a pracovníci fyzické ochrany. Po naplnění autobusu startuje a odjíždí s evakuovanými osobami mimo prostory jaderné elektrárny. Po ukončení evakuace je havarijním štábem, který po celou dobu organizoval a prováděl všechny činnosti, jež vedly k likvidaci vzniklého stavu, vyhlášen konec cvičení.

Cvičení neslo název SMARAGD 2006 a trvalo nepřetržitě 4 hodiny. Bylo do něj přímo zapojeno více než 750 osob. Cvičící prokázali, že činnosti, které jsou jim při různých nácvicích přiděleny, zvládají velice profesionálně. Je znát lepší se trend, který lze přičíst právě pravidelnosti pořádání obdobných akcí, účastí na teoretické přípravě a v neposlední řadě i zodpovědným přístupem jednotlivých účastníků cvičení.

Vše probíhalo pod přísným drobnohledem pozorovatelů a rozhodčích. Jedna

z částí, která byla po celou dobu cvičení přítomna v elektrárně, je Občanská bezpečnostní komise. Člen této komise Ing. Vladimír Černý, starosta obce Rouchovany, má přímo za povinnost dohlížet na oblast havarijní připravenosti Jaderné elektrárny Dukovany.

Takže, co vy na to, pane starosto?

„Mohu říci, že se vašich cvičení účastním pravidelně. Možná by bylo vhodnější říci našich cvičení, neboť na havarijní připravenosti personálu jsme svým způsobem závislí my, občané okolních obcí. Jako starosta obce vnímám závislost okolí na všem, co se děje na JE Dukovany. Jsem si vědom toho, že se může ze zdánlivé maličkosti rozvinout problém, který přesáhne hranice a prostory elektrárny. Proto se snažím při každém cvičení sledovat především chování personálu. Právě profesionalita personálu, který přímo cvičení řídí a řeší simulované situace, mě utvrzuje v tom, že cvičení nejsou zbytečná. Vidím také, že členové zainteresovaných složek např. zdravotní služba, hasiči a další ta cvičení berou vážněji. Při dnešním cvičení jsem byl příjemně překvapen přístupem zaměstnanců elektrárny a dodavatelských firem, jak vzorně plnili pokyny řídicího cvičení a také pokyny vedoucích krytových družstev. Věřím, že těch cvičení bude ještě mnoho. Je mým přáním, aby vše, co se děje a bude dít na elektrárně, bylo vždy jen cvičení. Jsem také pevně přesvědčen, že personál naší jaderky je připraven řešit různé v uvozovkách zálučnosti provozu.“

Havarijní připravenosti v jaderných elektrárnách ČR je věnována maximální pozornost a je i předmětem přísné kontroly ze strany Státního úřadu pro jadernou bezpečnost. Na tuto oblast zajištění provozu jaderných elektráren jsou vynakládány nemalé finanční prostředky, ale také úsilí zodpovědných pracovníků. Kdyby bylo ochráněno zdraví popřípadě život jednoho jediného člověka v případě vzniku jakékoliv mimořádné události, tak tyto prostředky nebyly vynaloženy zbytečně.

No a závěr? Přesto, že provozujeme elektrárnu velice bezpečně, a to již více než 21 let, statistici by mohli říci, že nulové bezpečnostní riziko neexistuje. Proto se elektrárna trvale připravuje na možné varianty nestandardních událostí, jejichž nejvážnější varianta je popsána v tématu cvičení. Budeme-li vědět, jak se máme zachovat k krizovým situacím, a to i ve svém soukromém životě, snížíme případné následky na minimum. Vždyt být připraven znamená nebyť překvapen.

PETR VELEBIL

FOTO: EDU

PŘEDSTAVUJEME

MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO V MORAVSKÉM KRUMLOVĚ

Jednou z příspěvkových organizací města Moravský Krumlov je městské kulturní středisko (MěKS). Postupně bylo pod něj zařazeno také kino, galerie Slovanská epopej A. Muchy, muzeum a galerie v Knížecím domě, knihovna a informační centrum - celkem šest středisek, které se podílejí na kulturním životě města.

Kulturní středisko sídlí na Břízové ulici a má na starosti organizování kulturních pořadů profesionálních umělců i amatérů. Pořádá koncerty, divadla, přednášky, pořady pro školy, módní přehlídky, zájezdy, výstavy, vydává také Moravskokrumlovské noviny. Spolupracuje se školami a dalšími zájmovými sdruženími (ochotnický spolek Bezgest, dechovka Naše kapela, zahrádkáři, kluby důchodců apod.), volně sdružuje místní výtvarníky. Spadá pod něj Pěvecký sbor Karla Němečka, který letos v květnu úspěšně reprezentoval město a ČR v San Marinu, v červnu vystupoval v Rakousku na festivalu Musica sacra. Pěvecký sbor, ochotníci a moravskokrumlovští výtvarníci se podílejí nemalou měrou na tradičních akcích MěKS a na kulturním dění ve městě.

V krátkosti představím každé středisko:

Kino sídlí v nájmu v budově TJ Sokol. Promítá 3x v týdnu, navíc promítá i pro školy. Kinosál je jediným větším sálem (300 míst) ve městě a v současné době by již potřeboval důkladnou rekonstrukci. Pořádají se zde divadelní představení, větší koncerty, školní akademie. Sál využívá ochotnický spolek Bezgest, který uvede letos dvě premiéry.

Muzeum a galerie Knížecí dům sídlí na náměstí. V galerii se pořádají výstavy různých uměleckých směrů a výstavní prostor je využíván i pro koncerty, módní přehlídky a přednášky. O prostory se galerie dělí s muzeem, které se v současnosti zabývá hlavně zpracováváním sbírek a připravuje výstavu k oslavě 100. výročí vzniku muzea (v roce 2007).

Knihovna sídlí také na náměstí a kromě půjčování knih pořádá pro své čtenáře řadu akcí zejména v Týdnech knihoven. Tradiční jsou již literární kavárny, ale také různé výstavy, součty, besedy se spisovateli, pro děti stále populárnější Noc s Andersenem. Knihovna je vybavena počítači, je zde i internet pro veřejnost. Pobočky knihovny jsou v místních částech Polánka a Rokytná.

Informační centrum poskytuje řadu služeb od prodeje suvenýrů, možnosti kopírování, internetu, faxu, ale zejména informace o službách a dopravě jak pro občany města a okolí, tak zejména pro turisty.

Galerie Slovanská epopej Alfonse Muchy je umístěna v zámku a patří k největším lákadlům pro domácí i zahraniční turisty. Monumentální dílo secesního umělce Alfonse Muchy ročně, v sezóně duben-říjen, zhlédne přes 20 000 návštěvníků. Zájemci si kromě obrazů Slovanské epopeje mohou prohlédnout i malou expozici o středověkém lékaři Paracelsovi a výstavu známek klubu filatelistů z Brna. V prostorech galerie se konají také koncerty a komornější kulturní pořady.

Městské kulturní středisko ročně uspořádá kolem stovky kulturních akcí. V roce 2005 to bylo například 106 akcí, na které přišlo téměř 18 000 návštěvníků.

MěKS je pořadatelem nebo spolupořadatelem řady dnes již tradičních akcí - novoročního koncertu pěveckého sboru, plesu města, uvádí ochotnická představení, pořádá Floriánský jarmark, organizuje setkání pěveckých sborů (letos 14. ročník), podílí se na Hudebních slavnostech se ZUŠ,

Pěvecký sbor na Tříkrálovém koncertu ve farním kostele

Z Floriánského jarmarku na náměstí

uvádí koncerty Mezinárodního hudebního festivalu 13 měst Concentus Moraviae (11. ročník). Tradicí se již stalo zářijové Zámecké dopoledne s volným vstupem do Slovanské epopeje, adventní shromáždění na náměstí a adventní koncerty Klubu přátel hudby. Kromě toho MěKS nabízí řadu tematických zájezdů a zájezdů do divadel, na koncerty či muzikály do Brna a do Prahy.

LUDMILA PŘÍKRYLOVÁ,
vedoucí MěKS Moravský Krumlov
FOTOGRAFIE IRENA ZÁVIŠKOVÁ

POZVÁNKA NA AKCE V POSLEDNÍCH MĚSÍCÍCH ROKU

29. 9. - koncert Petra Bendeho (ze Superstar), kinosál, 19.00

16. 9. září - pořad Poezie, jak jsi pořad krásná, zámek, 17.00

1. 10. - koncert - písně Ivy Šedové-Divišové, zámek, 19.00

6. 10. - premiéra - ochotnický spolek uvede hru Dovolena s rizikem od D. Freemana, kinosál 19.00 hod. Reprízy: 10. 10. a 13. 10.

23. 10. - koncert sourozenců Ulrychových, kinosál, 19.00 hod.

3. 12. - adventní shromáždění - nám. T. G. Masaryka, 15.00 hod.

5. 12. - adventní koncert žestového souboru Brass 6, zámek, 19.00 hod. prosinec - Vánoční výstavka ručních prací - sál MěKS

Výstavy v Knížecím domě:

30. 9. - 3. 10. - tradiční Zahrádkářská výstava

11. 10. - 9. 11. - Kalousek a Seka - výstava keramiky a fotografií

15. 11. - 30. 12. - Dějiny udatného českého národa na největším lepoprelu (L. Seifertová)

Výstavy v prostorách městského úřadu:

Září - fotografie Klubu moravských fotografů

Listopad - zákony silničního provozu a kresby dětí

Prosinec - fotografie členů Fotoklubu Moravský Krumlov (pod vedením J. Kristiána)

OBEC DUKOVANY A JADERNÁ ELEKTRÁRNA

VČERA, DNES A ZÍTRA

Rozhovor s Vítězslavem Jonášem, starostou obce Dukovany, před koncem jeho 4. volebního období.

Jaderná elektrárna Dukovany letos v květnu dovršila 21. rok svého provozu, vy zastáváte funkci starosty obce, která dala elektrárně své jméno, šestnáct let. Je to dlouhá doba vzájemného soužití, jak se na ty roky díváte?

Naše vzájemné soužití bych rozdělil do dvou etap. První etapa byla spojená s řešením konce palivového cyklu a povolovacím řízením skladu použitého paliva. V té době naše obec byla odpůrcem umístění tohoto skladu na našem území. V rámci projednávání EIA, což je proces posuzování vlivu stavby na životní prostředí, jsme spíše poukazovali na možné negativní dopady stavby na naši obec. Nelituji toho, protože to v nemalé míře přispělo k prosazení suchého skladování v kontejnerech Castor, které splňují ty nejprísnější mezinárodní bezpečnostní parametry. Naše obec předkládala podnětné připomínky a tím si jistě získala postavení silného a respektovaného partnera elektrárny. Kladem této doby bylo také získání větší erudovanosti laické veřejnosti v otázce skladování rad. odpadů a jaderné energetiky všeobecně.

Musím říct, že v této pro nás hektické době, kdy se několikrát vzájemné vztahy přiostrily, začaly probíhat ty nejkrásnější změny v naší obci. Tehdy jsme začali pocítovat tu obrovskou ekonomickou sílu jaderné elektrárny, která nám přes daň z nemovitostí a dislokační poplatek pomohla modernizovat stávající inženýrské sítě, provést přeložky veškerého nadzemního vedení do země a postavit nové autobusové nádraží uprostřed obce. Jak rychle probíhaly změny tváře naší obce, dokumentuji na slovech starosty ze slovenských Jaslovských Bohunic, který při své první návštěvě Dukovan v roce 1991 řekl:

„...V Dukovanech to vypadá jako těsně po válce.“ Při své návštěvě o pět let později hovořil o naší obci v superlativech. Ve druhé etapě našeho soužití po ukončení procesu schvalování skladu použitého paliva již nastaly příjemnější dny naší vzájemné spolupráce. Uzavřela se dohoda o vzájemné spolupráci mezi naší obcí a elektrárnou. Tato dohoda se stala základním dokumentem, z kterého vychází i naše současná spolupráce. Jaderná elektrárna začíná podporovat další investiční projekty v obci. Budují se inženýrské sítě pro novou bytovou výstavbu, stavíme nové dva bytové domy, fotbalové a víceúčelové hřiště. Elektrárna také přispívá na činnost našich zájmových organizací a jednorázové kulturní a sportovní akce v obci. Dohoda přes

Ředitel JE Dukovany Ing. Zdeněk Linhart s Vítězslavem Jonášem na blokové dozorňě

stálého zástupce naší obce v Občanské bezpečnostní komisi při JE Dukovany zajišťuje větší informovanost našich občanů o provozu elektrárny.

Když se tedy vrátím k původní otázce, jak se na tyto předešlé roky dívám, tak musím říci, že to byly roky krásné vzájemné spolupráce, přinášející rozkvět celého našeho území. Já osobně děkuji všem, kteří mně umožnili být v pozici starosty při takovýchto porevolučních změnách, kterými prošla jaderná elektrárna i obec Dukovany. Tyto nabyté zkušenosti jistě zúročím při své další veřejné činnosti a vzájemné spolupráci s Jadernou elektrárnou Dukovany.

Za uplynulá léta se mnohé změnilo, elektrárna i vaše obec jsou dnes samozřejmě jiné. Jak vidíte dnešek a jakou máte představu o budoucnosti?

Musím zodpovědně říci, že jaderná elektrárna přispěla k tomu, že máme krásnou obec nosící titul Vesnice Vysočiny 2000. My naopak přispíváme k lepšímu vnímání provozu jaderné elektrárny. To vše má za důsledek, že naše obec není jenom dobrým pracovištěm lidí regionu, ale především se čím dál, tím více stává místem a smyslem jejich života. Elektrárna proto musí udržet svůj vysoký standard v bezpečném provozu a rozvíjet se tak, aby přinášela životní jistoty nejen svým zaměstnancům, ale i pracovníkům servisních a dodavatelských firem. Tím rozvíjením samozřejmě miním i výstavbu dalšího nebo dalších jaderných bloků, které v budoucnu nahradí dosluhující bloky.

Aby tomu tak bylo a naše obec a region z toho profitovaly, je především nutné jadernou energetiku politicky ochránit a prosazovat. Pro mě je to jasné. Musí to být energetika

„moje“ resp. „naše“ tj. **česká a provozovaná těmi nejlepšími našimi odborníky a firmami.** Pokud to takto bude, tak budoucnost dukovanské elektrárny, naší obce a celého regionu vidím dobře. Všichni víme, že provoz Jaderné elektrárny Dukovany v rámci Skupiny ČEZ je značně ziskový a přispívá značnou měrou do daňových příjmů státu, proto by bylo dobré změnit systém rozpočtového určení daní i ve prospěch dalších obcí v zóně havarijního plánování. Přispělo by to určitě k lepší akceptovatelnosti nových investičních záměrů skupiny ČEZ na našem území širší veřejnosti.

Práce starosty a člena krajského zastupitelstva je náročná po všech stránkách. Takže na závěr moje tradiční otázka „mimo téma“: Jak odpočívá a relaxuje Vítězslav Jonáš?

Můj odpočinek a relaxaci přirovnám k tomu, co nám říkával náš fotbalový trenér před zápasem: „Kluci, začneme naplno a pak postupně budeme přidávat.“ Já si myslím, že takto je to nyní v mém životě. Pořád mně přibývají další a další povinnosti, plynoucí z práce v krajském zastupitelstvu a dalších politických a veřejných funkcích. Nemám proto čas na své koníčky, kopanou a tenis. Co je ale nejhorší, nemám čas si užívat svého domku, rodiny a svých krásných vnuček. Musím to změnit, a proto počkám na výsledky obou dvou podzimních voleb, které se mé osoby týkají. Poté, a myslím to vážně, si musím provést korekci své činnosti a upravit svůj denní režim. Kolik si v něm najdu času na odpočinek a relaxaci, se zeptejte až po volbách. Samozřejmě si nepřeji, abych měl moc volného času. Víte, jak to myslím.

PTAL SE JAN SUCHARDA

SASKIA BUREŠOVÁ: KALENDÁRIUM JE PRO MNE UNIVERZITA ŽIVOTA

Schůzku s paní Burešovou jsme si domluvili v jedné restauraci v Zahradním městě v Praze. Přiznám se, že jsem byla zvědavá, jestli bude paní Burešová tak dokonale naličena, učešána a oblečena, jak jsem ji znala z televizní obrazovky. Byla. Drobné kvítky na šatech připomínaly, že je léto v plném proudu. Slaměný klobouk s mašlí nádherně dotvářel linii jejich hustých a vlnitých vlasů. Povídala jsem si s opravdovou dámou.

Paní Burešová, patříte mezi nejznámější hlasatelky České televize, přesto si myslím, že se mezi našimi čtenáři najdou i takoví, které by zajímalo, jaká byla vaše cesta k práci moderátorky?

V roce 1967 jsem se přihlásila do konkurzu na konferenciérku zábavného pořadu pro vojáky Poštovní schránka, kde nás bylo asi 300 uchazeček. Užší kolo, do kterého jsem se dostala, probíhalo na televizní obrazovce. De facto to byl první a poslední veřejný konkurz, který se odehrával v živém přenosu. O tom, kdo se stane vítězkou, rozhodovali diváci v sále, porota a diváci u obrazovky. Asi byla příznivá konstelace hvězd. Konkurz jsem vyhrála a stala jsem se kolegyní Edy Hrubé. Společně jsme uváděli v novém

zábavném pořadu tehdy ještě začátečníky jako například: Helenu Vondráčkovou, Rangers, Pavla Nováka, Vaška Neckáře, Martu Kubišovou a další. Z toho je tedy jasné, jak už je to dávno. O rok později bychom však museli točit oslavné pořady se sovětskými vojsky, a tak nám bylo umožněno tematicky pořad změnit na dopravní magazín. Vzápětí jsem dostala nabídku od Vladimíra Dvořáka spolupracovat s redakcí zábavy Československé televize. Začala jsem s konferováním mnoha zábavných pořadů, ať už to byl Mates, Zlatý slavík a různé písničkové pořady. S nabídkou na práci se přihlásila i redakce dětská, hudební a publicistika. Pracovní záběr jsem měla opravdu velmi široký, což bylo fajn, protože dnes jsou moderátoři obvykle specializováni jen na určité téma. A musím říct, že jsem díky tomuto širokému záběru získala docela dobré ostruhy pro další práci.

Vaše jméno je spojováno nejen s prací moderátorky, ale také vás mohli diváci vidět po mnoho let jako hlasatelku.

Do redakce přišel „nějaký“ pan režisér Obdržálek. Pokud jsme spolu pracovali a chodili, tak to bylo ohromné. Ale až jsme náš vztah legalizovali, byli jsme na

pracovišti rozdělení. Manžel zůstal v redakci a mě přesunuli do hlavní redakce programů, jako programovou hlasatelku. V té době se mi ještě narodil syn, takže jsem to měla hodně zpestřené. Jako hlasatelka jsem bývala hodně vytižená, tím pádem ta moderátorská činnost už nebyla tolik intenzivní. Musím říct, že práce hlasatelky byla pro mne velmi zajímavým úsekem života.

Po mnoha a mnoha letech nastala v 90. letech v České televizi situace, že hlasatelé měli pracovat v cyklech. Jeden hlasatel sloužil vždy celý týden, což by pro mě znamenalo, že bych přišla o většinu moderátorské činnosti. A já jsem se většinou cítila být více moderátorkou než hlasatelkou. Práce moderátorky mi přišla zajímavější. Je to práce založená na postřehu, rychlosti a improvizaci. Dala jsem tedy jako hlasatelka výpověď a začala jsem moderovat své pořady. Pro úplnost ale musím dodat, že mi vedení televize nabídlo hlasatelskou spolupráci alespoň externě.

Jedním z velice známých pořadů je Kalendárium.

Musím říct, že Kalendárium je pro mě taková univerzita života. K tomu mám celou spoustu dalších aktivit, které jsou mimo

televizi. Moderuji různé společenské akce, plesy a další. Mimo to uvádím zájezdový pořad Mezi nebem a zemí s paní doktorkou Olgou Krumlovskou. Je to povídání s bylinkáři, astrology, kartáři, léčiteli, zkrátka svět ezoteriky. Hraji v divadle Broadway v představení Ginger a Fred, což mě velice baví a těší. A hádejte, co asi hraji? No přece hlasatelku, i když je už televize zrušila.

Díváte se často na televizi a máte nějaký oblíbený pořad?

Baví mě pořady s ezoterickou tematikou. Momentálně vysílají pořad o ovlivňování mysli a podvědomí. Ráda se dívám na veškeré životopisné pořady a zajímavé dokumenty na dvojce. Samozřejmě, že když mě osloví hezký film, ráda se na něj podívám. Vybírám si skutečně podle nálady, ale také hlavně podle tématu.

Ještě jednou se vrátím ke Kalendáriu. Co vás na tomto pořadu nejvíce lákalo? A jaké jsou ohlasy diváků?

Především, dozvídám se spoustu věcí, které se ve škole neučí. Celý pořad Kalendárium je mravenčí práce několika desítek lidí. Kdysi jsem pracovala na pořadu s názvem Neznámé osudy známých. Pořad byl zaměřen vždy na jednu významnou osobnost, které jsme se dívali tak trochu „pod kůži“. Šlo o informace, které se běžně nepublikují např. o Alfonsi Muchovi, Franzi Kafkovi, Winstonu Churchillovi, o Emě Destinnové.

V Kalendáriu se snažíme nabídnout divákovi zajímavosti o člověku nebo události, které nejsou tak známé. Mnoho diváků mi píše, že se jim líbí forma podávání informací. Dá se říci - škola hrou. Občas se v pořadu předvedu s nějakou legrádkou. Byla jsem proměněná v opici, netopýra, čarodějnicí atd. Humorné formě se nebráním, protože si myslím, že zábavná forma přitáhne více lidí k obrazovce. Pořad sledují nejen intelektuálové, ale také běžní lidé. Široké je také věkové rozpětí diváků. Občas mě někdo na ulici osloví a pochválí, a to mě vždy potěší. Ne kvůli mé osobě, ale mě samotnou potěší, když má moje práce odezvu.

O vás je známo, že ráda pěstujete květiny, kterou květinu máte oblíbenou?

Tak samozřejmě královnu květin - růži, ale přiznám se, že mám velice ráda ještě

i hortenzie. Pochopitelně mám mnoho oblíbených květin. Ale vůbec, mám ráda všechny kytičky. Jsem tak trochu šílenec. Jakmile přichází podzim, začínám řízkovat na příští jaro, připravuji tulipány, narcisy a vše, co je potřeba. Můj manžel úplně šílí, protože jakmile jdeme kamkoliv, kde se prodávají rostliny, posílám ho, ať si jde po svém a vždycky mě najde s plným košem různých sazeniček a rostlinek. Pokaždé jsem upozorněna, že už to nemám kam dávat, ale pro kytičky se vždycky místo najde.

Ke květinám patří i bylinky. Máte bylinkovou zahrádku?

Mám tymián, meduňku, mátu pepnou, oregáno, bazalku. Nedovedu si totiž představit italskou kuchyni bez bazalky. Dávám ji naprosto do všeho.

Vaše křestní jméno je dost neobvyklé, kdo vám je dal?

Maminka. To víte, jako novorozenec jsem to moc ovlivnit nemohla. To už je úděl dětí. Vždycky něco „vyfasují“ a pak buď celý život trpí nebo naopak celý život jsou z toho nadšeni. Já jsem někde uprostřed. Pochopitelně asi víte, že se tak jmenovala žena Rembrandta. Mojí mamince, která velmi inklinovala k malířství a ráda malovala, se jméno zalíbilo. Proto asi Saskia. Dostávala jsem mnoho dopisů, ve kterých mi diváci psali, že po mně pokřtili dítě a vlastně jméno Saskia v kalendáři vůbec není. Svátek jsem slavila na Alexandru, protože holandsky se Saskia vyslovuje Saša. Teď mi udělali radost. Po revoluci zrušili v kalendáři výročí VŘSR a místo něj je tam moje jméno.

K létu patří cestování. Jaký typ dovolené preferujete, tak zvanou „válečí“ nebo naopak „poznávací“?

Když jsme byli mladší, tak nás bavilo plácnout sebou na pláži a nic nedělat. Ale je pravda, že už i dříve mě bavilo spojit dovolenou s turistikou. Samozřejmě, čím jsem starší, tím více mám zájem získat informace o místě, kde jsem a spoustu dalších informací.

Máte místo, kam se ráda vracíte?

Ano. Je to Ischia, což je ostrov v Itálii. K Itálii inklinuji, moje maminka byla napůl Italka. Asi to mám propojené z minulého života, asi jsem tam žila. Ischia má tu přednost, že tam jsou horké termální prameny, a ty velice dobře působí na páteř.

Vaše jméno je spojováno nejen s Českou televizí, ale je o vás známo, že vlastníte kosmetický salón. Preferujete také přípravky z bylinek?

Samozřejmě, věřím na některé babské recepty. Ale pravda je, že pokud jde o krémy, tak dáváme přednost francouzským krémům, které mají již dlouholetou tradici a navíc na nich pracuje mnoho a mnoho odborníků.

Jak jste již uvedla, zajímá vás svět ezoteriky. Smím se zeptat, v jakém znamení jste se narodila?

Zkuste hádat, ale nebudu vás napínat. Podívejte se na vlasy - přece Lev.

Často jste dávana ženám za příklad, jak dokonale jste oblečena a učešána, ale popravdě řečeno, možná si vás některé ženy ani nedovedou představit v pracovním oblečení?

Myslíte v tepláčkách? Možná, že byste byly překvapeny. Víte, já když přijedu na chatu, tak jsem naopak velmi ráda, když se nemusím líčit. Neříkám, že se nečešu a nemýji, ale uvolnit se dovedu. Vezmu si široké kalhoty, manželovu košili a musím dodat, že je mi velice dobře. Víte, dáma není tím, jak se obléká, ale jaký má názor na svět. Přiznávám se, že opravdu nechodím ani na chatě, ani doma jako mondéna.

Léto patří k období, které je přímo předurčeno ke schůzkám s přáteli, relaxace, odpočinku a poznávání. Jakým způsobem relaxujete?

Mám nešťastnou vlastnost - neumím odpočívat. Moje snacha je z toho nešťastná, říká, že jsem hyperaktivní. Nedovedu si chvíli sednout, dokud nemám hotovo. Mám velkou radost, když se celá určená podívám, jak mám vypráno, vyžehleno, odplevlené záhony. A to je pro mě to nejuspokojivější a nejpěknější. Jediná moje záchrana je, když vyjedu za hranice. Nemusím a ani nemohu uklízet. Vydržím čistit knihy někde ve stínu pod palmou hodiny a hodiny. Ráda poznávám nové věci a místa. Mám ještě určité plány, kam bych se chtěla podívat.

A to?

Řím a Florencie.

Děkuji za rozhovor

ALENA HOSTAŠOVÁ
FOTOGRAFIE JAN SUCHARDA

BILIBINO

JADERNÁ ELEKTRÁRNA ZA POLÁRNÍM KRUHEM ANEB DUKOVANŠTÍ NA ČUKOTCE

S jadernou energetikou se dá dostat doslova až na konec světa. Vzhledem k tomu, že specialisté z JE Dukovany jsou úzce napojeni na mezinárodní komunitu v oblasti provozování jaderných elektráren (například WANO - World Association of Nuclear Operators), se stává, že se někteří mohou dostat při své činnosti až do těch nejodlehlejších a nejexotičtějších koutů světa. Bohužel to většinou nebývá žádná dovolená, ale pořádná dřina v podobě dlouhých hodin práce a bezesných nocí při posuzování bezpečnosti a vypracovávání hodnotících zpráv zahraničních elektráren. Jak se dostane odborník z Dukovan například až na dalekou Čukotku?

Na počátku bylo zlato. Kdyby nebylo tohoto žlutého kovu, zřejmě by neexistovalo ani město Bilibino na Čukotce a nevznikla by ani stejnojmenná jaderná elektrárna na Dálném východě Ruska, 14 500 kilometrů daleko. Dostat se do elektrárny Bilibino, nejseverněji provozované jaderné elektrárny na světě, k níž v podstatě nevedou žádné komunikace kromě letecké dopravy, je touhou snad každého „jaderníka“. Tento sen „o velkém dobrodružství“ se loni v září vyplnil dvěma pracovníkům ČEZ - Zbyňku Grundovi a Petru Odehnalovi.

WANO požádalo společnost ČEZ o vyslání dvou jaderných specialistů do mezinárodního týmu prověrky bezpečného provozu na této elektrárně - jednoho v oblasti příprava personálu (p. Odehnal) a druhého pro oblast organizace a řízení (p. Grunda).

„Už cesta do Bilibina naznačila, že to bude velké dobrodružství,“ jak to později nazval náš americký kolega z týmu. Vyletěli jsme z Moskvy z malého letiště Ostafjevo letounem Antonov An-74,“ vzpomíná na začátek zářijové cesty Petr

Odehnal. Nezapře v sobě, že je leteckým fandou - je totiž jedním z dukovanských Aircraft Boys, party nadšených leteckých modelářů, kteří ve světě získávají jednu cenu za druhou. „Tento Antonov 74 má motory připevněny tak, že ofukují horní plochu křídla a spolu s velkými vztakovými klapkami a tandemovým podvozkem je uzpůsoben pro krátké starty a přistání na nepevných drahách, dokonce může přistát i na ledové kře. A přece mě trochu překvapilo, když jsem v Moskvě do toho stroje sedal, čekal jsem něco většího pro tak dlouhý let, něco na způsob letounů Tupolev Tu-154 nebo Iljušin Il-86. Ale ukázalo se, že tento An provozovaný plynářskou společností Gaspromavia musí skutečně přistát, kde se dá...“

Cestující nejprve čekal sedmihodinový let do města Igarka na Jeniseji. „Tam jsme strávili polovinu noci v ledové čekárně mrtvého městečka a myslím, že všichni byli rádi, když jsme se odtud po pěti hodinách odlepili. Ale do Bilibina jsme po dalších asi šesti hodinách letu stejně nedoletěli... Tam bylo špatné počasí a vzhledem k tomu, jak nám potom řekl jeden spolucestující - místní polárník, posádka letounu nebyla příliš zkušená, jsme přistáli v přístavním městě Pevek u Severního ledového oceánu, asi 350 kilometrů severně od Bilibina. Pak autobus z nákladáku Kamaz, byl to tak trochu šok... Ale jak říkají Rusové, to normálně, vot tak byvají. Cesta hliněná, hotel zanedbaný a předražený, město skoro rozpadlé a v úpadku, vzhledem k tomu, že jako přístav přestalo vlastně fungovat. Přežili jsme nějak do druhého dne a slava bogu, odletěli do Bilibina. Konečně jsme přistáli na nepevněné hliněné dráze (a proto ten letoun An 74!) místního letiště Kepervejem, asi třicet kilometrů od Bilibina...,“ vypráví Petr Odehnal.

Mezinárodní prověrky bezpečnosti pod hlavičkou WANO jsou vážná věc. Jsou velice přísné a zabíhají až do těch nejmenších podrobností bezpečného provozu jaderných elektráren (JE). Všichni provozovatelé JE se zavázali, že do roku 2005 se této nezávislé bezpečnostní prověrce podrobí všechny JE na světě. A dále pravidelně, v období nejdéle 1x za šest let. A to platí i pro tak vzdálené elektrárny, jako je ta na Čukotce. Výsledkem takové prověrky WANO Peer Review je pak Závěrečná zpráva sestavená z dílčích detailních hodnocení všech prověřovaných oblastí - prakticky celého provozu jaderné elektrárny od organizace a řízení počínaje přes provoz, výcvik, údržbu, chemii, bezpečnost, technickou podporu, radiační ochranu atd. Jen tak na okraj, v červnu příštího roku se bude taková prověrka konat i na JE Dukovany, již druhá v pořadí v historii elektrárny. „Aniž bych se chtěl věnovat technickým podrobnostem naší práce na Bilibinu, musím říci, že jsme jako mezinárodní tým odvedli veliký kus práce a věřím, že elektrárna dostala řadu podnětů pro další bezpečný provoz. Celkově jsme byli mile překvapeni, s jakou péčí a profesionalitou je tato nepředstavitelně odlehlá elektrárna provozovaná,“ říká Zbyněk Grunda, manažer pro technické mezinárodní vztahy v EDU.

„Abychom přišli i na jiné myšlenky, tak nás kolegové z bilibinské elektrárny vzali o víkendu asi dvakrát do okolí. Bylo září, ale zde už klepala zima na dveře a vrcholky okolních hor již byly pod sněhem. Přesto byly v přírodě s kamenným podložím, porostlé modřínem a cedrem (naše kleč), stále k nalezení borůvky, brusinky, a spousta jiných nám neznámých bobulí a mnoho hub. Na Středoevropana silně zapůsobí tato impozantní krajina se zasněženými vrcholky ‚sopek‘, jak jim zde říkají místní obyvatelé. Zima tu na severu však vládne, země tu zamrzává až na 6 měsíců a teploty budou klesat až na minus 50. Rekordem bylo kdysi minus 64. Vyzkoušeli jsme si také extrémní krizovou situaci, kdy jsme džípem zapadli v tundře do závějí sněhu a museli jsme se vyhrabat a vrátit zpátky na základnu. Skupina, která nám jela na proti, se prodírala 7 hodin bahnem a závějemi sněhu, a aby vůbec projela, musela použít, jak jinak než nákladák KAMAZ, který jediný byl schopen projet závěje až po výši kabiny. Pro cestování v této obrovsky rozlehlé a liduprázdné krajině, která je většinu času pod sněhem, nebo je rozmoklá jako blata na Šumavě, se používají tzv. VEZDĚCHODY, což jsou vozidla na pásových podvozcích tanků.“

V takové krajině působí malá, kompaktní jaderná elektrárna jako perla. Elektrárna byla dokončena v průběhu let 1974-1976, má 4 bloky o celkovém výkonu 48 MW (4x12 MW). Reaktory jsou zvláštním typem jednoduchých grafitových reaktorů, které jsou spolehlivé a nenáročné. Primární okruh nemá žádná cirkulační čerpadla a oběh chladiva - tedy řízený odvod tepla, probíhá přirozenou cirkulací. Aktivní zóna je 3 metry vysoká a 4,1 metru široká. Každý reaktor má 273 palivových kazet a všechny 4 bloky jsou umístěny v jedné provozní budově, která je menší než dukovanská strojovna jednoho bloku. Pára z turbín se používá také na ohřev vody, která se transportuje do 3,5 km vzdáleného města, kde se využívá k centrálnímu vytápění města. Tato tepelná energie zde v zimě při mrazech pod minus 50 °C rozhoduje o životě či smrti

cca 8 tisíc lidí. Elektrárna dnes už jede jenom na 30 %, protože ve městě, které kdysi mívalo okolo 12 000 obyvatel, už zůstala jenom část z původního množství. Ve zlatých dolech, které jsou po elektrárně druhým největším průmyslovým odvětvím, se již také těží jenom omezeně a všichni doufají, že objevená naleziště olova a wolframu by mohla pozvednout stagnující těžební průmysl a zastavit tak úbytek obyvatel.

Odlétali jsme znovu podle pravidel Dálného východu (nebo severu?!). Odlet se nestanovuje na hodinu, jak byste asi předpokládali, ale na dny. Takže, kdo si myslí, že odletí v pondělí v 11.00 hod. má smůlu, musí být rád, že vůbec odletí v pondělí. Vše závisí na mnoha okolnostech - počasí v místě odletu, počasí na trase, v místě mezipřistání atd., a dost možná, že i na momentální náladě posádky.

Co dodat na závěr? Že to byla „makačka“ a že platí přísloví: „Co člověka nezničí, to ho posílí“. Mezinárodní prověrka WANO se dělá proto, aby „pohled přes plot“ umožnil provozovateli podívat se na elektrárnu očima svých kolegů ze světa a udělat opatření, která mu pomohou zlepšit úroveň a bezpečnost provozu. A to se podařilo! U jaderné energetiky to je totiž tak, že pomůžete-li jinému, pomáháte i sobě. Je to proces oboustranný a experti si vždy přivážejí do svých domovských organizací také řadu nových poznatků. Na JE Dukovany jsme se vrátili s pocitem dobře vykonané práce a obohacení o mnoho dojmů nejenom z elektrárny, ale i s pochopením těžkého způsobu života, který vedou lidé, pracující a žijící v této drsné a nepředstavitelně odlehle části zeměkoule.

ZBYNĚK GRUNDA a PETR ODEHNAL

ČEZ, a. s., JE Dukovany
FOTOGRAFIE ARCHIV AUTORŮ

Podmínky pro dopravu jsou zde mimořádně tvrdé, někde slouží jako cesty koryta řek

Městečko Bilibino a stejnojmenná jaderná elektrárna leží v podmanivě krásné severské krajině

BOHATÝ PROGRAM MATEŘSKÉHO CENTRA ANDÍLCI

První svíčku na dortu si budou moci za necelé dva měsíce zapálit maminky v Mateřském centru Andílci v Hrotovicích. Oslaví jeden rok své činnosti. Změnit stereotyp mateřské dovolené napadlo v srpnu loňského roku maminku Reginu Smíškovou z Hrotovic. K její myšlence se bez dlouhého přemýšlení přidala další hrotovická maminka Lenka Bártová. První vstřícný krok udělal Městský úřad v Hrotovicích, který pro činnost mateřského centra uvolnil nevyužité prostory bývalé kotelny u mateřské školky. Ale žádný začátek není jednoduchý. Pouhá místnost nestačila, a tak se mladé maminky vydaly po cestě trnitější - shánění finančních prostředků. Za pomoci sbírky, sponzorů a především pevné vůle obou maminek se vše podařilo.

16. listopadu otevřelo mateřské centrum své prostory. Ze zdí bývalé kotelny se na děti a maminky usmívá Amálka, Rumcajs, Manka a Cipísek. K pohádkovým postavám samozřejmě patří také spousta hraček, kterými je centrum vybaveno a děti si s nimi s radostí pohrají. Pro děti je tak vytvořeno přirozené prostředí a maminky si mohou neformálně popovídat, získávat zkušenosti od jiných maminek, ale také mají možnost besedovat s odborníky na zajímavá „mateřská témata“. V současné době je centrum otevřeno v pondělí, ve středu, ve čtvrtek a občas v úterý. Cílovou skupinou jsou nemluvnátka, batolátka a děti rozdělené do dvou věkových kategorií do 1,5 roku a od 1,5 roku a více. Do centra mohou chodit také babičky, dědečci, tatínci a další rodinní příslušníci. V současné době má centrum 3 členky - maminky, které se aktivně podílejí na chodu MC. Cestu do centra našly i maminky z okolních obcí: z Dalešic, Slavětic, Odunce, Radkovic, Chroustova, Rouchovan, Myslibořic a Plešic. Každý den je činnost centra jinak tematicky zaměřena. Od září dochází ke změně otevírací doby. Dětem od 1,5 roku je vyhrazeno pondělí od 9.30 hod - do 11.30 hod. Program se jmenuje „andělská dovádění“ a všichni se společně učí říkanky, zazpívají si a zatancují. Pro tuto činnost byly zakoupeny dětské hudební nástroje: činely, bubínky, triangel, tamburíny, flétny a elektronické klávesy. Ve středu od 14.00 - do 16.00 hod. je připravený program pro miminka až do 1,5 roku. Na programu jsou pohybové říkanky

a písničky, debaty maminek v kroužku, přednášky či besedy na různá témata zaměřená na vývoj, výživu, péči o dítě a prostředky pro děti.

Ve čtvrtek od 15.00 - 17.00 hod. je centrum otevřeno pro děti od 1,5 roku a více let a jsou vyhrazeny pouze pro tvořivou činnost - tedy „výtvarná dílnička“. Děti společně s rodiči malují, lepí, modelují, vyrábějí přáníčka, ozdoby aj. Některá úterý v měsíci jsou vyhrazena pro širší veřejnost, kde se mohou zúčastnit kurzu břišních tanců pod vedením Evy Slatinské, přednášek, besed a poradenství různého zaměření. Zde navázalo mateřské centrum spolupráci s Občanskou poradnou v Třebíči v oblasti sociální a právní. V centru je k dispozici anonymní schránka Občanské poradny v Třebíči, která slouží pro různé dotazy z oblasti sociálních dávek, reklamací, pracovní-právních vztahů, rodinných a mezilidských vztahů, otázky týkající se důchodu, bydlení. V programu jsou i relaxační podvečery ve Sport-V-hotelu. Rodiče mají jedinečnou možnost odpočinku v bazénu, sauně a whirlpoolu za cenově zvýhodněné vstupné. Rodiny, které centrum navštěvují více dnů v týdnu, hradí nižší vstupné.

Od února letošního roku se k maminkám přidala také aktivně paní Lenka Jará z Myslibořic, která vede čtvrteční výtvarnou dílničku. Ve čtvrteční dílničce občas pomáhá paní Pavlíčková, která připravuje s dětmi náročnější práce, např. práce s ubrouskovou technikou. Andílci mají také své internetové stránky a vydávají Andělské mininoviny, které vycházejí v nákladu cca 80-100 ks. V současné době hledá mateřské centrum slečnu nebo studentku na výpomoc např. při přednáškách - hlídání dětí, výpomoc při náročnějších akcích, zástup při nemoci vedoucí maminky. Práce v mateřském centru přinese dívce jistě dobrou přípravu do života s dětmi i praxi např. ke studiu pedagogické školy. O tom, že se maminky nenudí, svědčí bohatý program, který je pro maminky a jejich děti připraven. Maminky, zkuste nahlédnout do široké nabídky programu a zvažte, zdali byste nechtěly trochu pozměnit a narušit svůj každodenní kolotoč něčím příjemnějším.

ALENA HOSTAŠOVÁ
FOTO ARCHIV CENTRA ANDÍLCI

VELKÁ CENA VYSOČINY

Skupina ČEZ podporuje v našem regionu širokou škálu společenských, kulturních i sportovních aktivit. Také závody v parkurovém skákání - Velká cena Vysočiny - které se uskutečnily v sobotu 26. srpna v Dukovanech měly jako generálního partnera právě společnost ČEZ. Pořadatelem závodů byl Jezdecký klub Dukovany společně s Obcí Dukovany.

Závody se uskutečnily v kategoriích „Z“, „ZL“ a „L***“, do nichž se přihlásilo celkem 76 jezdců a jezdkyň. V soutěži stupně „L***“ se utkali vítězové z 1. až 7. místa parkuru st. ZL z kvalifikačních kol pořádaných v kraji Vysočina. A protože i počasí závodům přálo, bylo se na co dívat. Ve stupni „Z“ se na prvních pěti místech umístili: Miloš Veselý s koněm PRET, Jiří Maxera s koněm KEELCPEAK, Lenka Vrbová s koněm HAPPY END, Zdeněk Hrnčíř s koněm CAMIRO a Kristýna Fialová s koněm INSELMOND JUNIOR.

Ve stupni „ZL“ obsadili prvních pět míst: Petr Košťál s koněm LESSI 1, Jana Dyntarová s koněm INSPIRACE, Gábina Slavíková s koněm FLUT, Iveta Zimová s koněm FONTÁNA 2 a Gábina Slavíková s koněm JACK JACK. Vyvrcholením sobotních závodů byla kategorie „L***“, v níž se utkal celkem 13 jezdců. „Palmu vítězství“ si zde odnesli: Jana Dyntarová s koněm INSPIRACE z Nové Vsi, Petr Molík s koněm MY TIME GAME NOW z Kamenice n. L., Zdeněk Hrnčíř s koněm LOTOS 5 z Proseče pod Křemešnickem, Gábina Slavíková s koněm FLUT z Tetčic a Leona Nováčková s koněm BARCELONA z Lukovan.

Ceny vítězům předala v zastoupení hejtmana kraje Vysočina radní Marie Černá.

TEXT A FOTO: JAN SUCHARDA

NETRADIČNÍ DEN DĚTÍ

PROŽILY DĚTI Z DĚTSKÉHO DOMOVA V NÁMĚŠTI NAD OSLAVOU I ODJINUD

Připravila jej Česká humanitární asociace Taria ve spolupráci se studenty Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Bývalý jihlavský tankodrom se stal 3. června místem konání I. ročníku Off road day pro padesát dětí z dětských domovů z kraje Vysočina.

Ve spolupráci s Off road klubem Vysočina se přihlásilo dvacet sedm ochotných řidičů, kteří propůjčili své terénní vozy na divokou jízdu terénem pro děti z dětských domovů v Náměšti nad Oslavou, Senožatech, Humpolci a Holejích u Budišova. A nejen posádkám vozů, ale i přihlížejícím mnohdy „tuhla krev v žilách“. V devět hodin po rozdělení dětí do družstev s barevným označením začalo ježdění, které nejen dětem nabídlo nevšední podívanou. Jízda byla prokládána disciplínami, při kterých děti doka-

zovaly svého sportovního a především soutěživého ducha. Stejně jako při Nultém ročníku, pořádaném 13. 11. 2004, i tento I. ročník **Offroad pro děti z dětských domovů** v dětech uchová vzpomínku na zážitky, které ne každý může mít. A to bylo smyslem celé akce... A radost v dětských očích je potom odměnou a motivací do další práce pro všechny, kteří se podíleli na realizaci...

Česká humanitární asociace Taria působí v České republice již pátým rokem. Je občanským sdružením, které dalo vznik projektu Lesní domov dětem a tím také nabídlo dětem bez rodinného zázemí další pomocnou ruku na jejich nelehké cestě životem. V obci Dobrnice u Ledče nad Sázavou ze staré hájenky vytvořilo zcela nově zrekonstruované centrum, které od července letošního roku zahájilo svou činnost. Děti z různých koutů České republiky zde tráví týden-

ní pobyty se speciálním výchovně-vzdělávacím programem. Základem práce v malých skupinkách je získávání praktických životních dovedností, protidrogová prevence, komunikace, vzájemná pomoc a řada dalších tematických okruhů. Program projektu připravuje Taria ve spolupráci s katedrou sociální pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

LENKA ŠMAKOVÁ

FOTOGRAFIE JAN SUCHARDA

Někde to bylo hodně z kopce...

...jinde hodně do kopce...

...a místy bylo i docela dost bláta

Z KUCHYNĚ PANÍ STAROSTKY ÚJEZDU U ROSIC

Od roku 2002 vykonává funkci neuvolněné starostky v Újezdě u Rosic paní Helena Malá. Obec s 234 obyvateli leží v podhůří Českomoravské vrchoviny na hranicích kraje Jihomoravského a Vysočina. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1353.

Paní starostko, můžete v několika větech představit obec Újezd u Rosic?

V obci máme mateřskou školu, kterou navštěvují také děti ze sousedních obcí Stanoviště, Zálesné Zhoře a Hlubokého. Do základní školy dojíždějí naše děti do sousední Zbraslavi. Občanům dále slouží prodejna smíšeného zboží, obecní knihovna a útulná hospůdka „Na Návsí“. Významnou stavbou je kaple sv. Františka z r.1839. U příležitosti Světového dne hudby obecní úřad každoročně od r.1990 pořádá v červnu na návsí koncert dechové hudby. Každé dva měsíce vychází zpravodaj „Zprávy z radnice“, který vzniká za hlavní podpory místostarosty RNDr. Zbyňka Leitnera. Díky částečným dotacím z rozpočtu Jihomoravského kraje v rámci Programu rozvoje venkova jsme mohli opravit budovu obecní prodejny, obecní úřad, střechu mateřské školy a postupně probíhá rekonstrukce chodníků. V letošním roce je naplánovaná rekonstrukce místního rozhlasu, části veřejného osvětlení a modernizace kuchyně v MŠ. Existuje mnoho věcí, které by bylo třeba zlepšit nebo nově vybudovat, ale můžeme si dovolit vydat jen takové finanční prostředky, které jsme schopni z rozpočtu uhradit. O dobré jméno naší obce se mimo jiné stará sbor dobrovolných hasičů. Jeho členové dosa-

hují významných úspěchů v oblasti požárního sportu i na republikové úrovni.

Z Újezdu pochází Petr Bende, známý ze soutěže Česko hledá Super star. Jak jste prožívala tuto soutěž?

Od začátku soutěže jsem nejen já, ale celá obec, Petrovi fandili. Zdejší hřiště již asi nezažije takový nápor - 4000 fanoušků, kteří přišli v loňském roce na jeho koncert, kde vládla skvělá atmosféra. Měla jsem možnost zúčastnit se křtu jeho CD v brněnském Semilassu.

Jak se vám daří skloubit funkci starostky a matky?

Mám 3 děti, nejmladší syn ještě studuje a je dosti náročné vše skloubit. Ale díky rodině a šesti kolegům v zastupitelstvu se mi to daří. Když si najdu volnou chvíli, věnuji ji nejraději svému vnoučkově.

Vaše obec žije bohatým kulturním životem, co se u vás připravuje na nejbližší období?

Ráda bych pozvala čtenáře na tradiční újezdskou pouť „na Františka“, v letošním roce bude 1. října. Od 13 hodin proběhne již 7. ročník újezdského pouťáku. Je to soutěž více než 20 družstev v požárním útoku. Pod kapličkou se můžete podívat v sobotu 30. září a v neděli 1. října od 11 do 17 hodin na výstavu obrazů a ukázkou tradičních řemesel.

Máte nějaký zajímavý recept pro naše čtenáře?

Troufám si říci, že zvládám tradiční českou kuchyni, v poslední době dávám přednost

hlavně rychlým, lehkým a zdravějším pokrmům, jako jsou těstoviny a různé saláty.

Nadívání pávy

0,5 kg těstovin, rajčata, 1 sáček zelených oliv, 1 cibule, 10 dkg tvrdého sýra, olej, sůl, oregáno, česnek, 2 lžice cukru. Těstoviny uvaříme (8 min. a necháme dojít). Zpěníme cibuli, přidáme nakrájená rajčata, okapané nakrájené olivy, 8 min. dusíme, osolíme, osladíme, přidáme koření a prolisovaný česnek. Chvilu dusíme, přidáme na kostky nakrájený tvrdý sýr. Přikryjeme pokličkou. Těstoviny poléváme omáčkou, nebo je s ní promícháme. Při požívání tohoto pokrmu se mnozí strávníci tváří, jako by opravdu jedli nadívané pávy.

ALENA HOSTAŠOVÁ

PRO VOLNOU CHVÍLI

Mezi velmi perspektivní reaktory, které jsou vyvinuty pouze experimentálně v USA, Německu a Velké Británii patří vysokoteplotní reaktor HTGR (High Gas Cooled Reactor). K výhodám patří především výborné bezpečnostní parametry. Vzhledem k tomu, že má vysokou teplotu na výstupu, účinnost výroby elektrické energie je až 40 %. Teplo se dá využít pro výrobu elektřiny a pro průmyslové procesy. Palivem je vysoce obohacený uran ve formě malých kuliček oxidu uraničitého, které jsou povlečené (viz. **tajenka**) karbidu křemíku a uhlíku a jsou rozptýlené v koulích z grafitu o velikosti tenisových míčků. Grafit slouží jako moderátor, ale zároveň jako pevná tepelně odolná schránka uranu i vznikajících radioaktivních zbytků. Chladičem je helium proháněné přes aktivní zónu. Parametry reaktoru HTGR s výkonem 300 MW jsou: tlak helia 4 MPa, teplota helia na výstupu z reaktoru je 284 °C. Chladičí helium může bez problémů dosáhnout teploty až 950 °C.

Tajenka z minulého čísla zněla: ...dvouokruhově... Ze správných odpovědí jsme vylosovali **Lydií Mičkalovou z Ivančic - Němčic a Janu Živnou z Třebíče**, kterým jsme poslali koženou peněženku a tužku. Oběma upřímně blahopřejeme.

Pokud se chcete zúčastnit slosování o ceny, zašlete do 10. října 2006 tajenku na **korespondenčním lístku** na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice. Soutěž je pro dospělé čtenáře od 17 let, prosíme, uveďte svůj věk.

U každé odpovědi na kvízovou otázku najdete i různá písmena. Když otázku správně vyluštíte a seřadíte si písmena hezky za sebe, získáte **tajenku**.

- Na jaký hudební nástroj hrál virtuos Louka (skvělý Zdeněk Svěrák) ve filmu *Kolja*?
TŘ na violoncello **ČT** na housle **PĚ** na violu
- V jižním Peru a ve východní Argentině žije divoká lama, která se jmenuje
YŘ karmel **E** guanako **TI** kulan
- Na seznam světového kulturního dědictví UNESCO byla zapsána i Olomouc, konkrétně
MI morový slup **M** vila Tugendhat **MA** slavnost tvarůžků
- Červánky, rozstříhaný mák, slepičí prdelka*, to vše jsou lidové názvy květin
KN hluchavka žlutá **V** hlaváček letní **IS** hojník horský
- Před kolika lety předvedl skotský inženýr John Baird televizi?
E před 65 **RS** před 80 **KU** před 55
- Zlatou medaili ve stíhacím závodě na OH 1964 získal
D Michal Klasa **P** Anton Tkáč **T** Jiří Daler
- Kniha v elektronické podobě se označuje jako
LA xyz-book **I** ol-book **V** e-book
- Chemický prvek kadmium má značku
NA Cm **AM** Cd **M** Ci
- Na vlajce Norska nenajdete barvu
MI červenou **I** žlutou **A** modrou

VÁS ZVOU NA EXKURZI

Exkurze je zdarma a trvá přibližně dvě hodiny

Jaderná elektrárna Dukovany

Otevřeno je každý den včetně státních svátků

Po - Pá 9.00 - 16.00 hodin, So - Ne 9.00 - 16.00 hodin

Informační centrum je z technických důvodů každé první pondělí v měsíci zavřeno.

V případě zájmu o prohlídku skupiny nad 15 osob

je nutné rezervovat si termín exkurze předem na internetových stránkách

Vodní elektrárna

Informační centrum vodního díla Dalešice je otevřeno

v období září - červen v pondělí až pátek 9.00-16.00 hod.

Exkurze je možné uskutečnit pouze na objednávku.

OBJEDNÁVKY EXKURZÍ PRO OBĚ INFORMAČNÍ CENTRA:

ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany, Informační centrum 675 50 DUKOVANY

tel.: 561 105 519, fax: 561 104 970, internet: www.cez.cz/edu-exkurze

INZERCE

Inzerovat mohou soukromé osoby, firmy a podnikatelé, kteří mají svoji provozovnu ve dvacetikilometrovém pásmu okolo EDU. Jeden inzerent si může v jednom čísle objednat a zaplatit inzerát o velikosti 1/16 strany v ceně 250 korun nebo 2/16 v ceně 500 Kč. Žadatel poukáže příslušnou částku na účet ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany, Komerční banka Třebíč, číslo účtu 4901-711/0100, var. symbol 37812 a doklad o zaplacení (kopii ústřížku složky nebo potvrzeného bankovního příkazu) zašle spolu s textem inzerátu na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice, tel.: 568 860 168.

Vydavatel neodpovídá za kvalitu inzerovaných výrobků a služeb.

PLOCHÉ STŘECHY IZOLÁTERSTVÍ HAVLÁT

Rodinné domy, garáže, terasy...

◇ IZOLACE PROTI VODĚ

- kvalitní materiály, záruka
- životnost až 30 let
- odborně provedená práce

◇ NÁTĚRY STŘECH

- izolační, reflexní, antikorozi

KONZULTACE A ZAMĚŘENÍ ZDARMA

JIŘÍ HAVLÁT, ZAKŘANY 157

tel.: 548 535 243

mobil: 603 767 908

www.havlat.zde.cz

havlat.jiri@volny.cz

VÁŠ POZEMEK - NAŠE STAROST

- údržba firemních i soukromých pozemků
- mulčování - posečení a rozdrčení buřeně
- práce s křovinořezem
- likvidace náletových dřevin postřiky
- odstranění pařezů frézováním
- likvidace větví štěpkováním
- riziková těžba
- bezpečnostní a zdravotní řezy v korunách stromů

Radomír Adámek

Višňové 187

Tel.: 606 532 184

TERMOGAS

- Solární ohřev vody vč. vyřízení 50% státní dotace
- Aut. kotle na spalování pelet, obilí (st. dotace SFŽP 50%), uhlí
- Zplynovací kotle ATMOS vč. ND
- Litin. a ocel. kotle na dřevo a uhlí: VIADRUS, SLOKOV, DAKON
- Plynové úsporné kondenzační kotle
- Elektrokotle, krbová kamna, bojler
- Radiátory, čerpadla, vany, baterie
- Rekonstrukce koupelen - výběr obkladů
- Rekonstrukce kotelen - velké úspory
- Mont. voda-topení-plyn-sádrokarton
- Projekty - montáž - obchod - servis

Prodejna:

Po-pá 7.00-16.30 hod.

So 8.00-11.00 hod.

Nám. Míru 23, Jaroměřice nad Rokytou
Tel.: 568 440 438, 739 068 848

Plastová okna 6komorová

- Veškeré žaluzie i atypické
- Síť proti hmyzu i do oblouku
- Síťové dveře
- Předokenní rolety
- Lamelové dveře
- Látkové rolety
- Laminátové podlahy
- Silikonové těsnění oken, dveří

**Dodá - namontuje - zajistí
Servis**

PAVLÍK Ivo, Dukovany 221,

tel.: 568 865 321

602 719 156

OPEL MOHELNO PRODEJ VÝKUP POUŽITÝCH DÍLŮ

Telefon:

602 571 260

Lisovna ovoce

KURTIN - Krhov

Oznamuje

zahájení lisovací sezony

MOŠTOVÁNÍ OVOCE

Provozní doba:

Středa 16-18 hodin

Sobota 8-11 hodin

Od 16. září do 28. října

Provozovna:

Krhov 15, ing. Kamil KURTIN

Pošta Hrotovice

Tel.: 568 860 619

mobil: 737 363 489

Cena: 1,50 Kč/kg ovoce

CAR SERVIS PLUS

nabízí:

- Servis na veškerá vozidla
- Autoklempířské práce
- Pneuservis
- Lakýrnické práce
- Prodej ojetých vozů
- Sjednání povinného ručení - ČPP, Triglav

Ing. Pavel Horký, Mohelno 446

Tel. servis: 568 642 242, 602 528 025

Tel. autobazar, lakovna: 602 586 008, 602 528 025

www.autobazarcarservis.nakupujeme.cz

carservisplus@volny.cz

ANGLIČTINA

Individuální

i firemní výuka

Začátečníci

a středně pokročilí

Telefon:

608 934 333

SOUTĚŽENÍ PRO ŠKOLÁKY

Milí školáci,

začal nový školní rok, který vám přináší nové povinnosti. Ale vy si jistě najdete chvíli k luštění kvízů, které pro vás připravilo brněnské vydavatelství KIRA. Ze správných odpovědí tradičně vylosujeme deset účastníků soutěže a pošleme jim ceny, které do soutěže věnuje Jaderná elektrárna Dukovany. Do losování o ceny budou zařazeny ty odpovědi, v nichž budou správně vyřešeny alespoň tři úkoly. Odpovědi na **korespondenčním listku** nebo **pohlednici** zaslejte do 10. října 2006 na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice. Nezapomeňte připsat školu a třídu, do které chodíte.

Šťastnými výherci z minulého čísla, kterým jsme poslali elektronické hodiny s budíkem, klíčenku a propisku, jsou: **Vojtěch Sláma z Rešic, Anežka Jansová z Jaroměřic nad Rokytnou, Mirka Tesaříková z Třebíče, Mirek Pilař z Horních Dubňan, Roman Raputa z Horních Dunajovic, Michaela Hlavatá z Myslbořic, Lucie Rutmárová z Rosic u Brna, Pavel Fila z Jamolic, Nataša Richterová ze Zastávky u Brna a Jarek Borůvka ze Zbraslavi u Brna.**

Všem blahopřejeme a těšíme se na správné odpovědi soutěží z tohoto čísla.

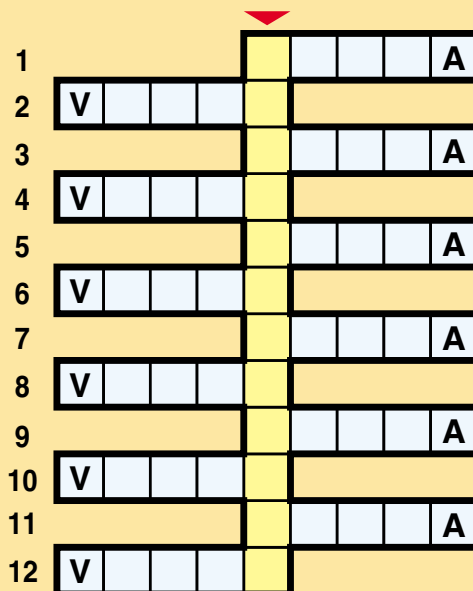
NAŠE PŘÁNÍ

Vyškrtejte všechna písmena mezi stejnými barvami ve vodorovném i svislém směru, ne po úhlopříčce. Zbývá písmena přečtete po řádcích. *Přejeme všem žákům i ... pokračování je v tajence.*

ŘIDIČKA

Po strastiplné jízdě prohodí řidička k rozřešenému spolejzdcí: „Pásky si ještě nechejte, ... dokončení v tajence spojených hřebenovek.“

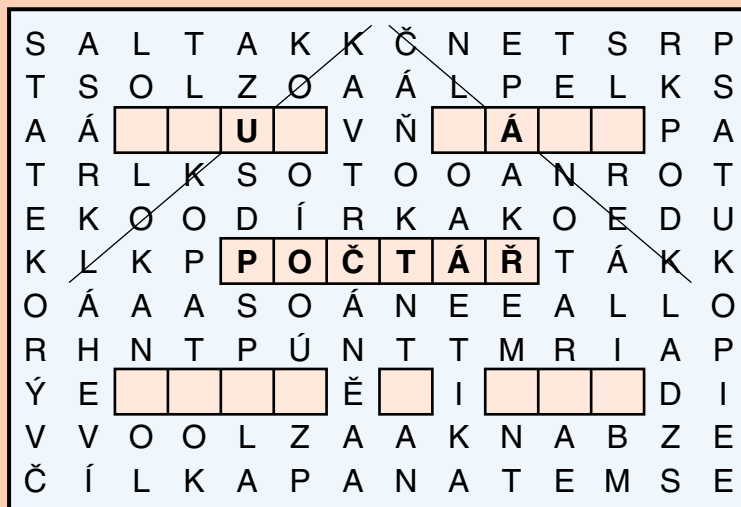

VODOROVNĚ: 1. Peněžní ústav. – 2. V místě mimo dům. – 3. Obyvatelka Dánska. – 4. Na zadním místě. – 5. Číslice 5. – 6. Rodinný domek. – 7. Drobné poranění. – 8. Mírný vítr. – 9. Bázeň. – 10. Haluz. – 11. Jméno zpěvačky Langerové. – 12. Rodná země.

NEZAHÁLEL

„Jestlipak sis, Nováčku, opakoval přes prázdniny počty?“ „Ano, prosím!“ „No tak tedy počítej.“ „... sedm, osm, devět, deset, ... dokončení v tajence osmisměrky.“

AREÁL	KOPIE	PRSTEN
ATLAS	KOUKOL	RÁKOSKA
BANKA	KRÁSA	ŘETĚZ
ČÍSLO	KŘEMEN	SKLEP
ČLÁNEK	LÁHEV	SMETANA
DÍRKA	LOKNA	SPÁLA
DOROST	METRO	STATEK
EROZE	NÁČRT	TEMNOTA
ETIKA	NÁVOD	TORNA
KANKÁN	OPONA	ÚSPORA
KAPLAN	PAKLÍČ	VÝROK
KLISNA	PATRO	ZLOST
KLOKAN	PODKLAD	
KOŇAK	POKUTA	

Připravilo vydavatelství KIRA Brno

Po vyškrtnutí všech výrazů a doplnění chybějících písmen si budete moci přečíst ve volných políčkách **tajenku**. Dva výrazy jsme už vyškrtnuli za vás.